

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟΨΕΩΝ ΣΤΟΝ ΞΕΝΟΦΩΝΤΑ

Όταν πριν από 24 αιώνες ο Ξενοφών έγραφε τα έργα του , δεν μπορούσε να φανταστεί τη διαχρονικότητα που αυτά θα είχαν , ούτε ότι οι σκέψεις του και οι απόψεις του θα είναι άξιες θαυμασμού και να παραμείνουν αναλλοίωτες μέχρι σήμερα. Μελετώντας συγγράμματα μεγάλων σύγχρονων μάνατζμεντ διαπιστώνει κανείς ότι οι θεωρητικές αλλά και πρακτικές προσεγγίσεις τους στη διοίκηση δε διαφέρουν σε τίποτα από αυτές του αρχαίου Έλληνα συγγραφέα. Διαπραγματεύεται με ρεαλιστικό τρόπο τα θέματα της οικονομίας, της επιχειρηματικότητας, της διοίκησης , των ανθρωπίνων πόρων , της ηγεσίας, της οργάνωσης που ο αναγνώστης νομίζει ότι διαβάσει ένα σημερινό έμπειρο ειδήμονα με ακαδημαϊκό υπόβαθρο.

Μέσα από τον Ξενοφώντα μαθαίνει κανείς τη λειτουργία της οικονομίας-διοίκησης, την οποία ο δάσκαλός του, Σωκράτης, θεωρεί επιστήμη. Ο οίκος της εποχής εκείνης είναι η σημερινή επιχείρηση και ο επικεφαλής του ο σύγχρονος επιχειρηματίας. Οι ικανότητες του Λυσάνδρου ως στρατηγού αλλά και ως ηγέτη, ανεξάρτητα από το χώρο στον οποίο δραστηριοποιείται. Ο στρατηγός, ο πολιτικός, ο αρχηγός του οίκου πρέπει να έχει όλες τις αρετές για να μπορεί να πετύχει στα καθήκοντα της διοίκησης του στρατού, της επιχείρησης ή μιας δημόσιας θέσης. Δεν είναι τυχαίο ότι και σήμερα σε παγκόσμιο επίπεδο ικανοί στρατιωτικοί πέτυχαν ως πολιτικοί ή μάνατζερ. Πολλοί επιχειρηματίες ή στελέχη επιχειρήσεων διαπρέπουν στην πολιτική , ενώ αρκετοί πολιτικοί ασχολήθηκαν με επιτυχία με τις επιχειρήσεις.

Ο Ξενοφών, έμπειρος στρατηγός ο ίδιος, παραθέτει τις πολύτιμες γνώσεις του από αγώνες και μάχες που είναι άμεσα αξιοποιήσιμες από τη σύγχρονη επιχείρηση. Η διαχρονικότητα των απόψεών του όμως έγκειται:

α) Στη διοίκηση των ανθρωπίνων πόρων: Ο Ξενοφών δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στον ηγέτη αλλά και στους άλλους εργαζόμενους και αναπτύσσει απόψεις για τη στρατολόγηση, την επιλογή, την εκπαίδευση, που και σήμερα έχουν πρακτική εφαρμογή. Ο Λύσανδρος ιδιαίτερα οργανωτικός όχι μόνο ως στρατιωτικός ηγέτης, αλλά και ως αρχηγός των

Λακεδαιμονίων καταφέρνει να διαχειριστεί το στρατό του με τέτοιο τρόπο ώστε να πετύχει τη μεγάλη νίκη.

β) Διοίκηση κινδύνου: Ο ίδιος ο Ξενοφώντας ως στρατιωτικός αντιμετώπισε κινδύνους τους οποίους διαχειρίστηκε επιτυχώς, αλλά και ο αρχηγός των Λακεδαιμονίων σταθμίζει με τέτοιο τρόπο τους κινδύνους ώστε να επιτεθεί την κατάλληλη στιγμή.

γ) Ηγεσία: Στα <<Ελληνικά>> του ο Ξενοφών προβάλλει το πρότυπο του ιδανικού ηγέτη, ο οποίος θεωρείται βασικός συντελεστής στη διαμόρφωση της ιστορίας. Συγκεκριμένα προικίζει το χαρισματικό ηγέτη με καταπληκτικές ιδιότητες και απαραίτητα προσόντα. Διορατικότητα, ικανότητα σχεδιασμού και υλοποίησης, επίβλεψη, πρωτοβουλία, προσωπικό παράδειγμα, εργατικότητα είναι μερικές αρετές συσσωρευμένες στο πρόσωπο του Λυσάνδρου και τις οποίες πρέπει να διαθέτουν οι σύγχρονοι πολιτικοί και στρατιωτικοί αρχηγοί.

δ) Στρατιωτική Ηγεσία: Οι αρχές της ηγεσίας, αλλά και η πρακτική της είναι έννοιες που παραμένουν αναλλοίωτες από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα και εφαρμόζεται σε κάθε μορφή οργάνωσης.

ε) Πειθαρχία: Η πειθαρχία αποτελεί καθοριστικό παράγοντα της επιτυχίας οποιασδήποτε οργάνωσης σε όλες τις εποχές. Οι Σπαρτιάτες, κυρίως, με την υποδειγματική πειθαρχία τους πέτυχαν θαυμάσια αποτελέσματα στον πόλεμο και την ειρήνη. Ο ηγέτης πριν χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε άλλο μέσο πρέπει να προσπαθήσει να πείσει.

στ) Στρατηγική: Η στρατηγική είναι η τέχνη της ανάπτυξης και χρησιμοποίησης όλων των παραγόντων, ώστε να αυξηθούν οι πιθανότητες επιτυχίας και να μειωθούν αντίστοιχα οι πιθανότητες αποτυχίας. Οι στρατηγικές ικανότητες του Λυσάνδρου, αν και πέρασαν αναλλοίωτες τόσο για τον πόλεμο όσο και για τον ανταγωνισμό στις επιχειρήσεις.

Συνεπώς, διάσπαρτες μέσα στο έργο του Ξενοφώντα εντοπίζονται όλες οι αξίες, που πρέπει να κοσμούν κάθε ηγέτη αλλά και κάθε άνθρωπο χωριστά ανεξάρτητα από τα χρόνια ή καλύτερα από τους

αιώνες που πέρασαν. Τα έργα του θα πρέπει να είναι αντικείμενο μελέτης για όλους όσους θέλουν να ασχοληθούν με τη διοίκηση, την ηγεσία, το στρατό και προπαντός την πολιτική.

ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΜΗΜΑ Α2